

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izbaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemam
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„JUTRA“

Naša narodna manjšina na Koroškem

V teh razburkanih časih se zdi ko da bi nam razmere zabranjevale, da bi pogledali včasih tudi k našim bratom, ki živijo izven naših državnih meja. Res je: Naša severna meja nam daje v narodno-obrambno oziru dela in skrbi toliko, da se nehote zanemarjajo problemi, ki so za varnost naše severne meje v narodnem oziru nujni in važni. Predvsem je treba vedno znova podčrtavati, da severna meja našega narodnega organizma ni nikakor istovetna z državno mejo, temveč da živi precejšen del našega naroda preko naših državnih meja. Ta del našega naroda živi v razmerah, katerim je težko najti primere na svetu. Da je vprašanje slovenske narodne manjšine na Koroškem problem, s katerim se naša javnost mora baviti, kakor tudi nemški narod v Avstriji, nam pričajo različna dela, ki so v zadnjem času izšla in ki se bavijo iz zgodovinskega ali političnega stališča, iz nacionalnega ali katoliškega vidika z vprašanjem, kako urediti narodno manjšinsko vprašanje na Koroškem.

Revija »Sodobnost« je prinesla kakor znano lansko leto izpod peresa dr. Frana Zwitterja, docenta ljubljanske univerze, razpravo o zgodovinskem razvoju koroških Slovencev. Zwitterjevo delo, ki je izšlo v posebni brošuri, je neobhodno važen pripomoček za razumevanje prilik in razmer med koroškimi Slovenci. Te dni je izdala Slov. prosvetna zveza v Celovcu v nemškem jeziku pisano knjigo, ki ima namen, predvsem nemški javnosti jasno prikazati razmere, v katerih se nahajajo koroški Slovenci, in na podlagi zgodovinskih dejstev dokazati, da so bili koroški Slovenci od vsega začetka zapostavljeni in v zadnjih desetletjih, v dobi narodnega prebujanja, zatirani ter oropani najprimitivnejših naravnih pravic. Tudi to delo je zgodovinske važnosti, ker namenoma opušča navajanje predloga, kakor ga je leta 1936 priobčil dr. Veitler, sotrudnik dunajskega tiskovnega urada, v svoji znani knjigi »Die Slowenen in Kärnten«.

Skoro v istem času, ko je izšla Zwitterjeva brošura, je izdal dr. Viktor Milčinski, sedaj vodja narodno-političnega referata na Dunaju, po rodu Korošec, knjigo pod naslovom »Kärntens hundertjähriger Grenzlandkampf«. Z nasilnimi sredstvi, ki nimajo z znanstvom ničesar opraviti, četudi se zlorablja Lesjakovo ime, skuša dokazati, da obstoja na Koroškem poleg slovenskega in nemškega tudi vidišarski narod. Sicer se radi nove taktike nemškega kulturnega prodiranja v slovenski del Koroške namenoma opušča izrazita definicija vindišarskega naroda, vendar z lahkoto izluščiš tendenco, ki obstoja v tem, da se izločijo nezavedni Slovenci od zavednih. Pamflet, ki nosi na sebi kajnov znak, gnusno sovražnost in ne samo do koroških Slovencev, temveč do vsega jugoslovenskega naroda, si nazadnje še drzne dajati navodila slovenskemu tisku in slovenskim organizacijam.

Nerazumljivo je samo, da predstavnik nemško-nacionalnega pokreta v Avstriji uporablja pri presoji narodnostnih razmer na Koroškem povsem drugačna merila kakor n. pr. njegov Führer in rajhovski državni kancler ob priliki ureditve manjšinskega vprašanja med Nemčijo in Poljsko. V tedaj podani izjavi se nahaja namreč pasus, ki se glasi: »Medsebojno spoštovanje nemške in poljske narodnosti prepevuje vsak poizkus, da se manjšina prislilno asimilira, da se izraža dvom o pripadnosti k manjšini ali da se prepreči izjava k manjšini.« Namesto juri-

V Figueri pogajanja za špansko premirje

SAN SEBASTIAN, 14. februarja. V tukajšnjih krogih se znova širijo vesti v smislu katerih so pred neposrednim zaključkom pogajanja glede španskega premirja. Pogajanja se po informacijah vodijo po posredovanju angleških osebnosti, ki so se v zadnjih 24 urah razgovarjale z Negrinom in Prietom v španskem obmejnem mestu Figuera.

MADRID, 14. februarja. Obrambno ministrstvo je objavilo statistiko, v smislu katere je bilo v letu 1937 sestreljenih 293 Francovih letal, republikanških pa 92.

General Epp je že vse pripravil za zasedbo Avstrije

DUNAJ, 14. februarja. Skoro 11 urni razgovor kancelarja dr. Schuschnigga s Hitlerjem je zbudil v vseh krogih največjo senzacijo. Razgovor na Obersalzbergu pri Berchtesgadnu se je vršil v navzočnosti državnega podtajnika za zunanje zadeve dr. Schmidta in nemškega poslanika na Dunaju Papena ter nemškega zunanjega ministra Ribbentropa. Mestoma so se vršili razgovori med štirimi očmi. Komunikacije o sobotnem sestanku je precej skromen in suhoparen. Veliko pozornost posvečajo tukajšnji politični krogi tudi izredni seji avstrijske vlade, ki je trajala več ur in na kateri je poročal dr. Schuschnigg o svojih razgovorih s kancelarjem Hitlerjem. V tukajšnjih krogih zatrjujejo, da ne pomeni Schuschniggova pot v Berchtesgaden nikakšne Canosse in da ni nikakšnega govora o priznanju narodnih socialistov v Avstriji. Silno zanimivi se komentariji v zvezi s tem dogodkom. Rimski listi pišejo, da se je ob tej priliki pokazala na obeh straneh želja prijateljskega sporazumevanja. Pariški tisk kaže povdarke največjega razumevanja za avstrijski položaj.

PRAGA, 14. februarja. Silno značilni so praški komentariji. »Narodni politika« poroča med drugim: Sloviti petki in

sobote nemške politike so prinesli zopet novo presenečenje. Pri pogajanjih med Schuschniggom in Hitlerjem sta samo dve možnosti. Ali je bilo povabilo Hitlerjevo dobronamerno in ga je dr. Schuschnigg, čigar vlada je zadnje dni hudo trpe la rad negotovosti, kaj bo prišlo iz Nemčije, rad sprejel. Je pa tudi druga možnost, da gre za grožnjo in je Schuschnigg že ponoči odpotoval v Berchtesgaden, da prepreči najhujše, saj je avstrijska vlada iz dokumentov, ki so bili zaplenjeni pri dr. Tavsju, jasno spoznala tajne načrte, v smislu katerih je bavarski pokrajinski namestnik general Epp že vse pripravil za zasedbo Avstrije. »Češke slovo« poroča, da je zahteval Hitler od Schuschnigga razna jamstva glede avstrijskih hitlerjevcev, ki pa nikakor ne gredo tako daleč, da bi omajala osnove avstrijskega režima. Ni pričakovati, da bi dobili hitlerjevci pristanek za lastno organizacijo ali zastopstvo v vladi, ampak je Hitler zahteval je jamstva glede povratka Habsburžanov in je kot protiuslugo obljubil, da bo avstrijskim hitlerjevcem prepovedal vsako akcijo proti avstrijskemu režimu. Dne 20. februarja bo Hitler podal svečano izjavo o neodvisnosti Avstrije.

Nova romunska vlada iztreblja korencija

BUKAREŠTA, 14. februarja. (AA) Pod kraljevim predsedstvom je sklenila nova romunska vlada sledeče: Ustanovi se poseben odbor, ki mu bo poverjena naloga, da izdela osnutek za novo ustavo. Pri izdelovanju osnutka bo sodeloval tudi Državni zavod za državno upravno znanstvo, ki bo poleg tega še izdelal osnutek za novo upravno razdelitev države, kakor tudi nov upravni red ter semkaj spadajoče pravilnike. Državnim uradnikom je odslej prepovedano udeleževati se političnega delovanja. Vsako politično delovanje državnih uradnikov ima za posledico takojšen odpust brez vsakega priziva. Pravoslavna cerkev bo svojim vernikom prepovedala uporabljati druge prisege, kakor tiste, ki so po zakonu predpisane. Duhovniki, ki bi se tega predpisa ne držali, bodo kaznovani. Dosedanja uradniška pragmatika se ukine. Sestavljena in uveljavljena bo nova. Dosedanja neprestavljivost sodnikov se uki-

ni, dokler ne bo uveljavljen nov zakon o sodnikih. Dosedaj veljavna avtonomija državnih in zasebnih vseučilišč se ukine, dokler ne bo uveljavljen nov zakon o univerzah. Za enkrat se uvaja stroga tiskovna cenzura. Časopisi ne smejo poročati ničesar o notranje in zunanje političnem življenju, kar ni bilo odobreno od tiskovnega urada. Tiskovni urad ima nadalje nalogo, da ukine vse nepotrebne časopise, revije, kakor vse one, ki so z moralnega ali drugega stališča kvarne. Tiskovni urad bo nadzoroval tudi vir denarnih dohodkov tiska. Odboren je osnutek uredbe, po kateri je aktivnim ministrom najstrožje prepovedano, da v svoje ministrstvo sprejmejo svoje bližnje sorodnike. Vsi prefekti, podprefekti (bani in okrajni načelniki) kakor tudi župani, ki so bili postavljeni pod Gogovo vlado, morajo denar, ki so ga v vodilne namene prejeli, brez nadaljnega položiti pri najbližjih davčnih uradih.

ta, naj se tudi v tem oziru vsaj teoretično pustijo voditi od svojega voditelja, naj priznajo vendar enkrat čast jugoslovenskemu narodu in vsakemu članu tega naroda, pa bo manjšinsko vprašanje na Koroškem rešeno v čast nemškemu narodu in v blagor težko preizkušene koroške dežele ter slovenskega rodu. — oc.

Politična obzornice

Novi poslanci — Telefonski kabel Beograd — Maribor

Sobotna seja narodne skupščine je bila le kratka, ker so na njej razpravljali zgolj o verifikaciji mandatov narodnih poslancev, ki pridejo v narodno skupščino kot nasledniki v zadnjem času umrlih poslancev. Na dnevnem redu je bilo sicer nadaljevanje načelne razprave o proračunu, vendar pa do tega ni prišlo.

Seja se je pričela kmalu po 9. Zapisnik je bil izjemoma enkrat brez pripombe sprejet. Skupščini je bil predložen zakonski načrt o gradnji telefonskega kabla Beograd-Zagreb-Maribor-avstrijske meja.

Za proučitev načrta bo izvoljen poseben skupščinski odbor. Verifikacijski odbor je izven dnevnega reda predložil narodni skupščini v verifikacijo še mandat narodnega poslanca Frana Novakovića, ki je nastal poslednjem izvenparlamentarni poročilu. Ker je bilo to poročilo verifikacijskega odbora v odboru samem sprejeto soglasno, je narodna skupščina po dosedani praksi brez debate o njem glasovala ter ga soglasno sprejela. Predsednik Čirić je Frano Novakovića proglasil za narodnega poslanca in ga pozval, naj se na seji zgleda v njegovem kabinetu, da bo položil predpisano poročansko prisego.

Posebni skupščinski odbor za proučitev zakonskega načrta o gradnji in razširjenju zdravstvenih ustanov je zaključil svoje delo in predložil skupščini zakonski načrt z utemeljevalnim poročilom. O tem zakonu bo skupščina razpravljala, ko bo postavljen na dnevni red.

Zatem je skupščina prešla na dnevni red. Verifikacijski odbor je predložil le eno poročilo, ki ga je kot poročevalec prečital posl. Dimitrije Mirković. Še večeraj so napovedovali, da bo manjšina odbora predložila skupščini svoje poročilo, tako da bi se morala v skupščini vršiti debata o tej stvari. Zato je bila verifikacija mandatov novih narodnih poslancev postavljena tudi posebej na dnevni red današnje seje. Manjšina kluba pa je opustila svoj prvotni namen in je zato narodna skupščina tudi brez debate prešla h glasovanju o predloženem poročilu verifikacijskega odbora. Po tem poročilu prevzamejo mandate: po pokojnem dr. Juriši zagrebški industrijec Miloš Vidaković, po pokojnem Ivanu Vidcu Ivan Skruc, po pokojnem Branku Ratkoviću Pero Krstić, po pokojnem Živojnu Arandjeloviću kmet Vladimir Šulčić, mesto Todora Lazarevića, ki je bil imenovan za bana vrbaske banovine pa Hasanbeg Džinić. Poročilo verifikacijskega odbora je bilo soglasno sprejeto. Opozicija, kolikor je je bilo sploh prisotne, ni glasovala.

Narodna skupščina bi morala zatem preiti k nadaljevanju razprave o državnem proračunu. Na predlog predsednika Čirića pa se je seja zaključila okrog 9.45. Proračunska debata se nadaljuje danes ob 9. uri.

Krvavi dogodki v Šibeniku

Ob priliki Ljotičevega zborovanja v Šibeniku so se pripetili krvavi dogodki. Nekateri mlajši ljudje so metali kamenje proti lokalu, kjer je imel Ljotič svoje zborovanje. Med demonstranti in drugimi je nastal spopad. Nekaj 17letni mizarški pomočnik je bil ubit. Več drugih demonstrantov je bilo težko ranjenih, prav tako tudi neki policijski uradnik.

Socialni obzornik

Dobra mariborska srca

Uspešno delo sreskega odbora RK — Šolske kuhinje — Pomoč siromašni mladini — Priznalno odlikovanje šefprimariju dr. M. Černiču

V lovski dvorani pri »Orlu« se je vršil včeraj 10. redni letni občni zbor tukajšnjega sreskega odbora Rdečega križa. Zbor je ob lepi udeležbi članstva otvoril in vodil zaslužni predsednik, narodni poslanec dr. I. Jančič, ki je uvodoma toplo pozdravil vse navzoče, zlasti pa navzočega zastopnika banovinskega odbora dr. Otona Fettich Frankheima, nadalje mestnega fizika dr. Lj. Novaka v zastopstvu mestne občine, garnizonarja podpolkovnika Vojislava Maslača kot zastopnika vojske ter zastopnike občinskih odborov iz Pale, Sv. Jakoba, Krčevine, Košakov, Sv. Ožbalta, Pobrežja in Studencev.

Po prečitani poslanici glavnega odbora R. K. je zborovodeč v kratkih obrisih orisal plodonosno delovanje te naše humane in človekoljubne ustanove v pretečenem poslovnem letu. V svoje predsedniško poročilo je zajel obris dela posameznih občinskih odborov ter poverjeništev. Med letom se je ustanovil nov občinski odbor R. K. pri Sv. Jakobu pod vodstvom marljivega šolskega upravitelja g. Mirka Cujnika. Organizacijsko delo se je odražalo v dobro obiskanih predavanjih za članstvo, izobrazbi samarjanov in bolničarjev, nadalje v skrbi za bolno deco, v raznih zbirkah, filmskih predavanjih ter protiplinski razstavi. Sreski odbor si je v prizadevanju čimprejšnje gradnje lastnega doma v Mariboru ustanovil poseben odbor, ki mu predseduje san. višji svetnik dr. Jurečko. Sliko iniciativnega društvenega dela razberemo iz tajniškega in blagajniškega poročila. Prvo je podal dr. Ivan Zorjan, drugo g. Vodopivec Emil, dočim je delo sekcije podmladka R. K. orisal načelnik sekcije g. Mirko Ravter. Posebno pohvalo zasluži vztrajno in nesebično delo g. Trojnerja. Iz vseh teh poročil posnemamo naslednje zanimive podatke: Organizacija šteje v obeh srezih 14 občinskih odborov ter 1190 članov. Blagajna beleži din 13.602,75 dohodkov ter din 17.253,75 izdatkov, dočim je premoženjsko stanje naraslo na 26.000 din. Odboru je izdatno priskočil na pomoč banovinski odbor, zlasti v pogledu šolskih kuhinj. Podmladek je organiziran na 19 šolskih zavodih, kjer deluje 75 pododborov s 2354 člani oziroma članicami. Pomoč, ki so jo nudili šolski odbor siromašni deci, je bila vsestransko izdatna in so tej skrbi posvečale veliko pozornost zlasti klasična ter realna gimnazija in učiteljska šola. Šolske kuhinje so oskrbele siromašnejši deci izdatno hrano, dočim so odbori skrbeli za številne prireditve in predavanja. Sekcija R. K. je zbrala 63 siromašnih in okrepitev potrebnih otrok, ki so bili odposlani v kolonije v Kaštel Lukšič, odnosno v Bakar. Denarni promet beleži din 42.853,40 prejemkov ter din 33.448 izdatkov.

Prisrčne pozdravne besede smo slišali iz ust delegata banovinskega odbora, ki je izročil obenem pozdrave predsednika ban. odbora g. dr. Krejčija in ki je izrekel mariborskemu sreskemu odboru toplo priznanje s pozivom, da skrbi tudi nadalje z vso vnemo za našo deco ter da posveča vso pažnjo čim bolj poživljenemu delu samarijskih in bolničarskih tečajev.

Letošnjemu občnemu zboru je bil vršen še prav poseben svečan pečat z odlikovanjem odnosno izročitvijo odlikovanja šefprimariju kirurškega oddelka tukajšnje splošne bolnišnice g. dr. Mirku Černiču. Glavni odbor R. K. je sklenil, da odlikuje zaslužnega člana ter ustanovitelja organizacije R. K. v Mariboru z ozirom na njegovo svoječasno neustrašno predvojno udejstvovanje pri srbskem Rdečem križu za časa balkanske vojne ter njegovo neprekinjeno sodobno humanu službo v korist celote. V znak priznanja za to vzorno humano in nacionalno delo je prejel g. dr. Mirko Černič priznanje in drugo najvišje odlikovanje R. K. v naši državi. Predsednik sreskega odbora dr. Jančič je s primernimi nagovorom izročil odlikovanec zlato kolajno z diplomom. Njegovim prisrčnim čestitkam

so se pridružili vsi navzoči in se je odlikovanec vidno ganjen zahvalil za izročeno mu priznanje ter odlikovanje. V nadaljevanju poteka občnega zbora je poročal za nadzorni odbor dr. Senekovič in je bila predlagana razrešnica s pohvalo sprejeta. Za delegata letošnje banovinske skupščine je bil imenovan g. dr. Vrečko.

Pri volitvah je bila soglasno izvoljena naslednja nova uprava: predsednik narodni poslanec dr. Ivan Jančič, podpred-

Spaetno gibanje

Tekmovanje za Maverjev pokal že odločeno!

Lepo trofejo si bo najbrže priboril ISSK Maribor, ki je včeraj drugič porazil Železničarje — Rapid je imel trd oreh s Slavijo

Tekmovanje za Maverjev zimski pokal se bliža koncu. Prihodnje nedelje se bo vršilo zadnje kolo, v katerem se bosta srečala ISSK Maribor in SK Slavija ter SK Železničar in SK Rapid. Ker je skoro sigurno, da bo ISSK Maribor prihodnje nedelje zmagal nad Slavijo, lahko že danes poročamo, da je letošnji zmagovalec v tekmovalju za Maverjev prehodni zimski pokal ISSK Maribor. Do prihodnje nedelje pa je situacija naslednja:

ISSK Maribor	5	3	2	0	17:10	8
SK Rapid	5	2	3	0	9:6	7
SK Železničar	5	2	1	2	23:12	5
SK Slavija	5	0	0	5	6:27	0

SK Rapid : SK Slavija 2:1 (0:1)

Rapid se je moral včeraj zelo potruditi, da je zmagal in ni mnogo manjkalo, pa bi se tekma končala z velikim presenečenjem. Zdi se, da Rapid proti Slaviji ne more igrati tako, kakor na primer proti ISSK Mariboru ali Železničarju. Na drugi strani pa so se Slavijaši borili z zavijanja vrednim elanom in požrtvovalnostjo. Dejstvo je, da pridobiva Slavija od tekmice do tekmice na tekmovalni rutini in lahko trdimo, da je Slavija od letošnjega tekmovalja za Maverjev pokal največ pridobila.

Sodil je prav dobro g. Bizjak.

ISSK Maribor : SK Železničar 2:1 (0:1)

Oba nasprotnika sta se zavedala važnosti tekme in sta nastopila v najmočnejših postavah. Na igrišču ob Tržaški cesti se je zbralo do 1200 gledalcev. Tisti, ki so včeraj prisostvovali tekmi med stari rivaloma, so lahko zadovoljni ugotovili, da so videli lepo tekmo. Razočarani so bili morda le najogljivejši pristaši SK Železničarja, ki so pričakovali siguren uspeh svojega moštva. Po poteku

Parlament obmejnih kolesarjev

Včeraj dopoldne se je vršil pri Zamorcu redni občni zbor Mariborskega kolesarskega podsaveza, v katerem so včlanjeni vsi kolesarski klubi na območju bivše mariborske oblasti. Zborovanje, na katerem so bili zastopani vsi včlanjeni klubi po svojih delegatih, je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Mihael Lešnik, ki je po uvodnih formalnostih podal kratko poročilo o podsavaznem delovanju v preteklem letu. Obširno poročilo je nato podal agilni tajnik g. Rudolf Steinbichler, iz katerega je razvidno, da si je tajništvo prizadevalo, da zbudi večji interes za podsavazno delovanje. V splošnem so bili uspehi v pretekli poslovni dobi zelo dobri in je podsavez s svojimi prireditvami dvignil kolesarstvo na zavidno višino. MKP, v katerem je včlanjeno 11 klubov, in sicer SK Železničar, Perun, Maraton, Edelweiss, SK Misljinje, Klub slovenskih kolesarjev v Celju, Drava (Ptuj), SK Konjice in Korotan (Dravograd), je priredil lani 6 uspešnih dirk. Klubi, včlanjeni v Mariborskem kolesar-

sednik šefprimarij dr. Mirko Černič ter mag. Minařik. Odborniki pa: dr. Alojz Juvan, dr. Janko Šiška, L. Eiletz, Aleksander Alt, dr. Milko Bedjanič, dr. Fran Hribar, dr. Ivan Jurečko, Udo Kasper, dr. Andrej Korenčan, podpolkovnik Vojislav Maslač, Martin Mastnak, dr. Ljudevit Novak, Aleksander Pfeifer, Mirko Ravter, Fran Stenovec, Milica Stupan, Ivan Tomažič, msgr. Mihael Umek, dr. Hugo Velker, Emil Vodopivec, Matija Volk (Pobrežje), dr. Fric Vrečko in dr. Ivan Zorjan. V nadzorni odbor so izvoljeni ravni. Pogačnik Bogdan, vpok. šol. upravitelj Fran Cvetko, ravnatelj dr. Janko Kovačec in sreski načelnik v pok. dr. Ivan Senekovič.

Po živahni debati je zborovodeči zaključil lepo uspeli zbor s pozivom k še vztrajnejšemu delu za dobrobit splošnosti in človečanstva.

Humor in politika

Novinar (japonskemu generalu): Gospod general, zdi se mi, da je to nov top. Japonski general: Ne! To je novi metalec izgovorov na velike razdalje.

Rešeno vprašanje španskih prostovoljcev

Vprašanje odpoklica španskih prostovoljcev je sedaj že rešeno. Ugotovili so namreč, da v Španiji sploh ni prostovoljcev.

VSE ZA MAŠKERADO
prinaša v bogati izbiri po nizkih cenah
Tekstilana BÜDEFELDT
Oglejte si specijalno izložbo.

Pedagoška razmatrevanja

Delo slovenskih pedagogov v srbsčini. Znana slovenska pedagoška književnica E. Vranc, učitelj v Studencih pri Mariboru in Jos. Dolgan, šol. upravitelj v Planini pri Rakeku, sta ob lanskem razpisu najboljšega učnega načrta za ljudske šole v Jugoslaviji prejela 1. nagrado v znesku 3000 din. Centrala jugoslov. učiteljskega združenja je sedaj ta nagrajeni učni načrt izdala v srbsčini. Načrt je zbudil veliko pozornost ter je kot projekt predložen ministrstvu prosvete, ki ga bo ob noveliziranju učnih načrtov nedvomno upoštevalo, saj predstavlja načrt za 8 letno šolsko obveznost zaključen kompleks splošne izobrazbe, upošteva vajoč pedagoška načela najmodernejših šolskih reform v povojni dobi. Učitelj Vranc je izdal že leta 1935, prvi projekt, ki je takisto izšel v cirilici in je bil takoj razprodan. Lanj je izšla obširna razprava pri Slov. šol. matici »Osnove strnjenejšega šolskega dela v teoriji in praksi«, ki se prevaja tudi v srbsčino. Skupno s šol. upraviteljem J. Dolganom sta letos pri Učit. tiskarni izdala »Podrobni učni načrt za slovenske ljudske šole«, prva sistematična zbirka snovi v strnjenejših letnih enotah za izbor po krajevnih potrebah in prilikah. Ogromno delo, ki ga nimajo niti tujci! Ponovno se je pokazalo, da Slovenija v prizadevanju za moderno šolsko preobnovo daleko prednjači! Želimo le, da bi se prizadevanja pobornikov uresničila in bi Jugoslavija v šolskem oziru čimprej stopila na kulturno višino drugih narodov!

Urednikova pošta

K. R., magdalenski okraj. Res? Nič takšnega. Niste prvi, niti zadnji, da vam dandanes prisluškujete pri vratih. O tem bi lahko dolgo govorili in še več napisali.

B. N., Tržaška cesta. Da. Najprej so napravili skupno prošnjo. Odgovor rotovške gospode se je glasil: Vsakdo od danjkovcev naj sam predloži prošnjo. Potem je vsakdo zase napravil prošnjo. Odgovor rotovške gospode je bil: Nimamo stanovanj, sami si poiščite. Sicer pa... Ta dodatek — sicer pa in naprej — pa je tako značilen, da mu ni primere in da bo o njem svoječasno mnogo govora ter pisarije.

T. S., Koroška cesta. Ste dobro poučeni. Je začasni vodja obrata, pa ni naš državljan.

Poljičanske novice

Občinski urad razglašja, da je min. finance podaljšalo rok za vlaganje davčnih prijav za pridobitno do vključno 15. februarja, do katerega dne bo sprejemala prijave tudi občina. V dvorcu posestnika Uršič Alojza na Zg. Brežnici se je uradno ugotovila svinjska kuga. Za regulacijo Ličnice bodo predvidoma potrebovali nekaj delavcev ter se naj zanimanci javijo zadevno v občinski pisarni.

po sprejetju razrešnice so sledile volitve in je bila soglasno izvoljena naslednja nova uprava: Mihael Lešnik predsednik, Mirko Fajš I. podpredsednik, Vinko Cajtnko II. podpredsednik, Rudolf Steinbichler tajnik, Jakob Lupša blagajnik, Vinko Glavič tehnični referent, Mirko Šapec namestnik tehničnega referenta. Odborniki: Anton Hlebš, K. Hausmaninger, Franjo Bertonec, F. Štruel, Štefan Rozman, Drago Smrekar, Franc Vehovec, Franjo Unger, Joško Aman. Nadzorni odbor: Anton Močivnik in Avgust Šumer.

Ja življenja in sveta

Drevo vseh dreves, drevo zlobne ženske, dinamitno drevo

Mehika je zanimiva po pestrosti živali, pa tudi po pestrosti rastlin. V tej ameriški državi so našli kar 10.000 najrazličnejših vrst rastlin. Tako rase v Mehiki velikanska cipresa, ki doseže izredno starost. Kakor pravijo, rase najstarejša velikanska cipresa na pokopališču Svete Marije blizu mesta Oaxaca. Sodiijo, da je to drevo staro najmanj tri tisoč let. Nekateri pa so celo trdno prepričani, da ne bo preveč, če rečejo, da je ta cipresa stara že 10.000 let. Imenujejo jo **drevo vseh dreves**. Toliko je ta cipresa slavna, da je neki pesnik napisal nanjo pesem. Ta čudovita cipresa je visoka 43 metrov. Kdor bi jo kakorkoli poskušal vsaj malo poškodovati ali bi si drznil vrezati z nožem svoje ime v njeno kožo, bi mu bile ure stete.

V pokrajini Morelosu v Mehiki rase drevo, ki ga imenujejo **drevo zlobne ženske**. Tudi to drevo spada med najbolj svojevrstne na svetu. Kdor se ga le malo dotakne, ga popade mrzlica ali pa si zastrupi kožo, da nikdar več ne ozdravi. Na vsako drevo te vrste je pribito opozorilo: »Nevarno!« Iz kakšne snovi so ta drevesa, je do danes še uganka.

V isti pokrajini rase poleg tega tudi drevo z imenom **dinamitno drevo**. Teh dreves se je nevarno dotikati. Njegov sad je približno tako debel kot pomaranča. Ko dozori, se sam od sebe razpoči s takšno silo, da se razletji na drobne kosce. Kogar bi kos tega čudnega sadu

zadel, bi ga lahko hudo ranil. Iz tega dinamitnega drevesa pridelujejo bače tudi stihlin.

V mestu Cuernavaca imajo svojevrsten rastlinjak, ki nima v vsej Mehiki enakega. V tem vrtu stoji vila, v kateri naj bi bila stanovala svoječasno cesar Maksimilijan in cesarica Šarlota. Tu rase črko za zelo okusnim sadom, podobnem krompirju, Čiko uspeva samo v Mehiki. To je najljubši sad tamkajšnjih domačinov in ga opevajo tudi najstarejše narodne pesmi. O njem pravi legenda, da je bil to tisti sad, ki ga je Eva dala Adamu v raj.

V pokrajini Tehuantepeca je drevo **papaja** s sadovi, debelimi kot srednjebele buče. Če ko je drevo staro eno leto, rodi dvajset do sto takih sadov. Te buče so rumenkaste in imajo v sredini ko ogije črne pečke. Papaja uspeva tako bujno, da je na njem videti cvet in sad drugo poleg drugega. Najznačilnejše pa je, da imajo sadovi in listi papaje to lastnost, da ohranja meso, ki ga ljudje polagajo nanie, zmerom sveže. Pa ne samo to: Meso, ki je bilo prej pusto in trdo, postane mehko in sočno.

Najbogatejša pokrajina Mehike je Chiapas na jugu. Tu rase veliko število dreves, iz katerih izdelujejo najdragocenejše pohištvo. Od nekaterih izmed teh dreves je les tako trd, da se je ohranil čisto nepokvarjen, čeprav je bil pokopan pod zemljo več sto let.

Dekle, ki se ne nasiti

V Bratislavi na Slovaškem živi 12 let stara deklica, ki pa ni nikdar sita. Deklica je hiš visokega češkoslovaškega uradnika. Torej se staršem dobro godi in imajo vsega dovolj, vendar pa se je otrok moral te dni zagovarjati pred mladinskim sodnikom zaradi kraje živila. Dekle je kradlo vse, kar se da pojesti. Tako ni bila nobena reč pred njenim strašnim tekom varna ne v domači hiši ne drugod. Hodila je k sosedom, v trgovine z živili in drugam ter pojedla vse, kar je videla. Seveda je vse zmaknila, ker denarja pač ni imela toliko, da bi bila plačala vse, kar je mogla pojesti. Priče so pred sodnikom potrdile, da je dekletce neko dopoldne v štirih urah pojedlo silne množine živeža še potem, ko je doma nad vse obilno zajtrkovalo. Doma je z domačimi za zajtrk dobilo in pojedlo juho, velik kos mesa, porcijo zelja in porcijo cmokov. To ji pa še ni bilo dovolj. Po obilnem zajtrku je snedla še kilo mešanega narezka, dve kili medu, 12 obloženih kruhov, štiri škatlice sardin, pol kilograma slaščic in pol kilograma dateljnov. Otroka so oddali v zdravstveni zavod, kjer bodo opazovali, kaj mu manjka.

Ne pozabi naročnine!

Ruby

»No, kaj pravite?« je dejal sir Nicholas, ko sta odšla in je zavlada smrtna tišina. »Kako vam ugaja?«
»Marsičesa ji še manjka in zdi se mi, da nima niti iskre duha,« je dejala lady Rodneyeva z globokim prepričanjem. »Kakšen je bil njen odgovor na moje vprašanje.«
»Nikakor ji ne manjka duha, le v veliki drugi je bila,« je odgovoril Nicholas. »Saj pa tudi ni prijetno, priti prvič v hišo, ker te gledajo same kritične oči. In potem je Ruby tudi še zelo mlada.«
»In družabnega življenja pač še ne pomena,« je dostavila Violeta ter pobrala svoje obleke nitko ter jo vrgla v kamin.
»Menda se je zelo bala,« je rekel Jack. »Ubožica! Ti edini si pravzaprav govoril njo, Nick. Kaj ti je povedala? Ali je bila bogana in je govorila neumno?«
»Nikakor ne. Govori malo, a pametno zdi se mi, da je dobra poštena žena.

Geoffrey ima pri vsej svoji smoli vendar še dovolj sreče.«

»Sreče?!« je ponovila njegova mati. Bila je slabe volje, ki so jo njeni sinovi poznali in se je bali.

»Na vsak način pa je zelo lepa,« je nadaljeval Nicholas. »Ali se vam ne zdi, Violeta?«

»Najlepša žena je, kar sem jih videla doslej,« je odgovorila miss Manserghova mirno, brez navdušenja, a odločno. Čeprav je bila hladne narave, je bila vendar pravična in vzvišena nad malenkostjo, da bi sovražila kako žensko le zato, ker je lepša kakor ona.

»Veselj me, da ste vsi tako zadovoljni,« je dejala ostro lady Rodney.

Oglasil se je Gong in vsi so vstali, ko sta vstopila Geoffrey in Ruby. Sir Nicholas je ponudil Ruby roko in jo odvedel na obed. Tako se je pričel prvi večer v Rodney Towersu.

Ruby vso noč ni mogla zatisniti očesa,

Zadnje telefonične vesti

Chamberlain pripravlja vladstvo velesil

LONDON, 14. februarja. V zadnjem času so se v britanski vladi pojavila nekatera nesoglasja. Zunanji minister Eden hoče najprej rešiti špansko vprašanje in vprašanje sodelovanja v Društvu narodov, dočim je predsednik vlade Chamberlain za takojšnji pričetek pogajanj z Italijo in Nemčijo. Chamberlain je pripravljen pri-

znati okupacijo in aneksijo Abesinije ter proučiti vprašanje finančne pomoči Italije. Chamberlain zahteva revizijo dosedanje politike Italije in Nemčije, da ustvari podlagu za nov pakt velesil, ki naj predstavljajo stalno ustanovo za ureditev vseh preostalih evropskih problemih.

Avstrijska vlada v permanentnem zasledanju — Situacija naj se razčisti, da ne bo nobenih napetosti

DUNAJ, 14. februarja. Kancelar dr. Schuschnigg je poročal včeraj popoldne zveznemu predsedniku Miklasu o razgovorih v Obersalzbergu. Sledila je večurna konferenca ministrov. Posvetovanja se danes popoldne nadaljujejo. Je to od vihnih julijskih dni iz leta 1934 prvi takozvani »kronski svet« ter je sklepati, da gre

za važne odločitve. Doznava se iz uradnih krogov, da gre za dopolnitev sporazuma od 11. julija 1936, ki naj obstoječa nesoglasja glede razlage sporazuma odstrani in ki naj ustvari tako jasno situacijo, da ne bo v bodoče med Nemčijo in Avstrijo niti kakšnih napetosti več.

Papanjinova ekspedicija rešena!

PARIZ, 14. februarja. Po vestih severnih radijskih postaj in po vesti, ki so je sprejeli na ledolomilcu »Tajmir«, se je ledolomilec približal Papanjinovi plošči, tako da so na plošči že opazili reflektorje ledolomilca, o čemer so takoj radiotelegrafičnim putem obvestili »Tajmir«, ki se prebija skozi temno polarno noč v svitu močnih reflektorjev. Radiotelegra-

fiist na plošči Krenkelj je upostavil zvezno z ledolomilcem in ga neprekinjeno obveščal o položaju plošče. Z ledolomilca so ugotovili, da je plošča prof. Papanjina zelo majhna in bil mogoč pristanek letal na neki drugi veliki plošči v bližini 2 km, s katere bo mogoče izvesti reševanje članov ekspedicije ter njihovih instrumentov.

BANSKI SVET ZASEDA

LJUBLJANA, 14. februarja. Danes dopoldne se je sestel banški svet pod predsedstvom bana dr. Natlačena. Udanostne, oziroma pozdravne brzojavke so se poslale Nj. Vel. kralju Petru II., knezu namestniku Pavlu, kraljevemu namestništvu,

predsedniku vlade dr. Stojadinoviću in notranjemu ministru dr. Korošču. Sledil je izčrpen banov ekspozice o finančnem in gospodarskem položaju dravske banovine, ki obsega 50 natipkanih strani in ki ob času poročila še traja. (O proračunu smo poročali že v sobotni številki. Op. ur.)

Šaštanj

Koroški borci se organizirajo. Preteklo nedeljo so se zbrali pri Cerovškem prvič po 19 letih koroški borci iz Šaleške doline. Sestanek je vodil učitelj g. Majer, ki je v daljšem poročilu obrazložil navzočim potrebo krajevne organizacije Legije koroških borcev iz naše doline. Izvolil se je pripravljalni odbor krajevnega odbora Legije koroških borcev: predsednik g.

Kozlevčar Josip, tajnik g. Majer Srečko, blagajnik g. Pevcin Franc in ostali.

Radeče: Šoštanj. V nedeljo 13. t. m. gostuje v Šoštanju Šahovski klub iz Radeč, ki bo odigral s tukajšnjim Šahovskim klubom prijateljsko tekmo.

Vlada močne roke.

»Očka, kaj pa je to vlada močne roke?«
»To, sinko moj, je vlada brez močnih nog.«

Razno

DELAVCI

ki so bili zaposleni na stavbi g. Mariona ogel Smetanove in Tomove ul. naj se javijo takoj pri »Univerzal inštalater«, Maribor, Dvořakova ul. ca 19. 824

Izdelujem v lastni hiši STAVBENA IN POHISTVENA MIZARSKA DELA

vezana, furnirana in navadna Jamčim za lastnoročni izdelek Sprejemam tudi popravila po najnižjih cenah. Kolarič, Težno, Ptujška c. 187. 745

Prodaj

CEMENT

živo apno, apno v prahu zopet dobite v lesni trg. A. Čeh, Maribor, Betnavska c. 4. 825

Prvovrsten permanentni DINAMIČNI ZVOČNIK premer 15 cm, prodam za 400 din. Studenci Krpanova ul. 27. 823

Stanovanje

LEPO SOBO IN KUHINJO oddam. Vprašati trgovina Lobnik, Nova vas. 826

FANTA sprejemam na stanovanje, isto tam naprodaj staro moško kolo. Splavarska 7. 827

Širite »Večernik«

Darujte za Pomožno akcijo!

tako so ji zle slutnje napolnile dušo. Končno je bila tako utrujena, da ni mogla več misliti, in tako je mirno ležala ter željno pričakovala dneva.

Končno je prodril svet mladega jutra gardine in zastore, in neslišno je vstala. Ko se je oblekla, je šla neslišno po stopnicah navzdol; v veži je rekla prijazno hišni »dobro jutro«, ki je tako ostrmela, da je pozabila odzdraviti. Ruby pa ji tega ni zamerila. Ljubeznivo se je nasmehnila prestrašenemu dekletu, šla mimo nje, odprla hišna vrata in stopila v sveži jutranji zrak.

Kam naj se obrne? Ruby je bilo vse tako tuje in jo je prav zato mikalo. Končno je sklenila, da pojde skozi drevored; sredi drevoreda je opazila pot, ki je vodila v gozd; krenila je po njej in kmalu je stala sredi samotnega gozda.

Okolica je bila pusta in enolična. Zanimarke jelke in smreke so stale na obeh straneh poti, in vse je bilo pokrito z umazano sivim snegom. Posamezni krokariji so letali v zraku in iskali plen, da si uteše

svoj glad. Njihovo hripavo kričanje je polnilo zrak. Izprehod je godil Ruby; ogrel ji je krj in rožnato pobarval njena lica. Zadovoljna je stopala po poti vedno dalje, kar opazi, da ji nekdo sledi.

Obrnila se je in zagledala čudno oblečenega mladega moža. Zardela je, ker ni imela klobuka, ampak samo rdečo ruto ovito okoli glave. Izpod nje je sililo nekaj kodrov predrzno na dan; to pokrivalo pa ji je dražestno pristojalo.

Tujec se je počasi približal. Bil je temnorjavje polti; njegova zunanost je bila neprijetna. Kodrastji črni lasje in debele ustnice so ga bližale zamorcem, iz njegovih kot oglje črnih oči je bliskala zvitost, ki je vzbujala nezaupanje. Ruby ni opazil, dokler ni bil tik nje. Nehote se je ustavila in razmišljala, kdo bi bil. Z eno roko je dvignila krilo, z drugo pa je držala na prsih velik bel šal, ki si ga je ognila okrog ramen. Vsa njena postava je bila lepa in slikovita.

(Dalje.)